

Abstrakt

Vztah kopytníků a lidí se vyvíjel od interakce predátora a kořisti po současnou domestikaci. Chování kopytníků v závislosti na lidské disturbanci se často liší. Cílem práce bylo porovnat reaktivitu na člověka u vybraných druhů v přírodě a lidské péči a vysledovat vzájemnou korelaci, mezi i vnitrodruhově. Práce ukazuje reakce na člověka u vybraných druhů kopytníků (osli, koně, sobi a kozy). Pro porovnání byly vybrány následující reakce: vigilance, „*alert distance*“, úteková a vyhýbací vzdálenost. Bylo zjištěno, že mezi hlavní působící faktory patří předchozí zkušenost s lidmi, habituace, velikost skupiny či roční období. S velikostí skupiny se snižovala vigilance, což bylo dokázáno u oslů, sobů a koz. Chování kopytníků se lišilo v závislosti na ročním období podle dostupnosti zdrojů, přítomnosti mláďat ve stádě (vyšší vigilance) či období říje (nižší vigilance). V lidské péči docházelo u kopytníků méně k vyhýbání kontaktu s člověkem, pokud experimentátor byl známý. Z výzkumů vyplývá, že kopytníci v přírodě se člověku raději vyhýbají ve srovnání s kopytníky v lidské péči. Z vybraných kopytníků je dle zdrojů v přírodě i v lidské péči nejstražitější sob. Do budoucna by bylo zajímavé se v přírodě zaměřit na vnímání lidské disturbance v závislosti na dominantní hierarchii stáda a v lidské péči na sledování personalit a zkušeností jednotlivých zvířat v kontextu jejich chování vůči lidem.

Klíčová slova: kopytníci, člověk, disturbance, vigilance, alert distance, úteková vzdálenost, vyhýbací vzdálenost